

Stările afective generate copiilor prin muzică

„Nu sunetele și relațiile dintre sunete formează muzica, ci vibrații și relații dintre vibrații ale sufletului”, afirma Dimitrie Cuclin. Viața afectivă are o paletă largă de aspecte, însă, pentru muzică, mai importante sunt emoția, sentimentul, pasiunea, sensibilitatea, intelectul și voința.

Emoțiile generează stări afective mai durabile precum sunt sentimentul și pasiunea ce canalizează viața noastră psihică spre direcții principale, spre formarea conștiinței și a personalității umane, de unde reiese rolul deosebit ce revine artei muzicale în a influența și direcționa acestor dimensiuni ale psihicului. Cu cât copilul va fi mai atras spre muzică, cu atât mai mult el va deveni beneficiarul emoțiilor artistice. Muzică vă fi prietenul credincios și nedespărțit, va fi substanța care îi va deschide și purifică sufletul. Sentimentele constituie o sursă de energie, un domeniu al voinței, motive afective puternice de acțiune. „Putem spune deci că sentimentele socio-morale, intelectuale și estetice sunt efectul și totodată și cauza activității noastre sociale, intelectuale și estetice”.

Din practica educativă se cunoaște că întotdeauna cu cei mici se comunică cel mai bine, mai convingător și mai durabil pe baza afectivității și că impresiile din această perioadă a vieții se imprimă profund în amintirea și în memoria lor. Cultivarea prin muzică a sensibilității estetice și chiar morale, devine astfel o modalitate simplă, la îndemâna profesorului.

În prezent, învățământul urmează calea științei și tehnicii, preocuparea pentru educația umanistă fiind subordonată educației tehnologice. Explozia de informații și nevoia de progres tehnic și material, a determinat orientarea aproape exclusivistă a învățământului către disciplinele tehnice, științifice și realiste. Se constată însă că această orientare are un mare neajuns: a instrui fără a educa. Știința și arta constituie elementele de bază ale culturii umane. E adevărat că roadele educației apar după un timp mai îndelungat și că nu sunt evidente decât pentru cei ce le urmăresc evoluția.

Educația nu rodește prin sine, ci determină progresul altor componente ale personalității umane. În nici un caz nu trebuie renunțat materiile de educație artistică din club, așa cum nici agricultorul nu renunță la semănat, chiar dacă va culege roadele peste un an. Activitatea educațională este o investiție cu efect latent, dar neprețuit. Necesitatea actului educativ prin disciplinele artistice crește odată cu amplificarea automatizării și tehnologizării în tot mai multe domenii de activitate. Nevoia de a schimba centrul de impuls nervos de la o zonă a creierului supralicitată la alta este recunoscută de specialiști. Suprasolicitarea nervoasă pe care o presupune integrarea în ritmul accelerat al existenței și adaptarea la nou necesită pentru echilibru o relaxare care presupune un contact cu creația artistică, de obicei muzicală. Pentru că efectul să fie benefic, individul trebuie educat spre a se orienta către arta autentică.

Din cauza lipsei de educație a gustului artistic, tineretul, chiar copiii, pentru a-și satisface nevoia de frumos așa cum o concep ei, își improvizează o muzică sterilă, apatică, nepotrivită, depărtându-se de sălile de concerte unde reverberează marea muzică a secolelor. Educația artistică și, în cadrul acesteia, educația muzicală trebuie să devină un obiectiv primar în formarea personalității. Prin conținutul de idei al cântecelor, dar mai ales prin puterea de sensibilizare a spiritului, muzica completează desăvârșit educația generației viitoare. „Orice om de cultură este de altfel pătruns de înrâurirea pe care o poate avea muzica în educațiune, mai ales la vârsta școlărească, a copilăriei și adolescenței, decisivă în încheierea definitivă a caracterelor”, spunea George Breazul, susținând o educație muzicală largă și bine organizată.

Valoarea educației prin artă a elevilor este unanim recunoscută. „Cultura estetică școlară nu este totuși pusă în situația de a influența, pe măsura potențialului său, dezvoltarea și formarea multilaterală a copiilor și tineretului”, probabil datorită efectului său târziu. Totuși stă la îndemâna cadrelor didactice să clarifice ideea că „nu este posibilă construirea unei lumi pașnice și unite fără ajutorul artei și al educației”

Integrarea artei în pregătirea generală a fiecărui individ trebuie operată încă de la nivelul învățământului primar, chiar preșcolar, unde ea capătă o importanță decisivă prin capacitatea acesteia de a impresiona.

Bibliografie:

- George Breazul, pe numele real Gheorghe N. Georgescu-Breazul (n. 14 septembrie 1887, Amărăștii de Jos, județul Dolj - d. 3 august 1961, București) a fost muzicolog, profesor, etnomuzicolog și critic muzical român.
- George Breazul, *Observații relative la învățământul românesc muzical în școala secundară*, Câmpina, 1920
- George Văideanu, *Cultura estetică școlară*, E.D.P., București, 1967, p.11.
- George Văideanu, *Cultura estetică școlară...* p.15.

Prof. Retea Ionel
Clubul Copiilor Măcin, județul Tulcea

